

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ Α΄ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Οργανωτική Επιτροπή του Α΄ Παγκρήτιου Σπηλαιολογικού Συμποσίου, που οργάνωσε η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία (Ε.Σ.Ε.) με την συμπράξη του Υπουργείου Τουρισμού και ΕΟΤ, αισθάνεται ιδιαίτερη ικανοποίηση για την επιτυχία τόσο του Παγκρήτιου Συμποσίου, όσο και του Σεμιναρίου Επιστημονικής και Αθλητικής Σπηλαιολογίας, που πραγματοποιήθηκαν το τριήμερο από 21-23 Απριλίου 1989 στο Ηράκλειο Κρήτης.

Επιτυχία του Συμποσίου υπήρξε η επίσημη αναγνώριση της Πολιτείας για το δημιουργικό έργο των Σπηλαιολόγων, που εκφράστηκε από τον Υπουργό Τουρισμού κ. Νίκο Σκουλά, που κήρυξε την έναρξη των εργασιών, και η συγκινητική συμπράξη στο εξής για την έρευνα, προστασία και ανάδειξη των σπηλαίων της Χώρας μας και ιδιαίτερα της «σπηλαιογενούς», και αρκετά στον τομέα αυτό παραμελημένης, Κρήτης.

Το Υπουργείο Τουρισμού όπως δήλωσε ο κ. Υπουργός, θεωρεί και αντιμετωπίζει τα σπήλαια σαν τοπία φυσικού κάλλους και τα εντάσσει στον Οικολογικό Τουρισμό, μια από τις νέες μορφές Τουρισμού που προωθεί. Παράλληλα θα καταρτιστεί ένα Εθνικό Σύστημα αξιοποίησής τους, εξετάζοντάς τα από πλευράς φυσικού κάλλους, παλαιοντολογικού, αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.

Ήδη ο ΕΟΤ υιοθέτησε πλήρως την πρόταση της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας για την δημιουργία του Σπηλαιολογικού Ινστιτούτου Μελετών και Ερευνών, όραμα του ιδρυτή της Ε.Σ.Ε. Γιάννη Πετρόχειλου. Ενώ θα υλοποιηθεί νομοθετικά σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού η νομοθετική κάλυψη της προστασίας των σπηλαίων.

Στο Συμπόσιο αναγνωρίστηκε από όλους τους αρμοδίους Κρατικούς φορείς που συμμετείχαν, η μεγάλη συμβολή του ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΠΛΑΤΑΚΗ, στον οποίο ήταν αφιερωμένο το Συμπόσιο, στην Σπηλαιολογία της Κρήτης.

Ο Ελ. Πλατάκης υπήρξε ο πρόεδρος του Τοπικού Τμήματος της Ε.Σ.Ε. στην Κρήτη 25 περίπου χρόνια και άφησε ένα έργο μεγάλων διαστάσεων, με την καταγραφή, έρευνα ή μελέτη πάνω από 3.500 καρσικών μορφών (σπήλαια, θάρατρα, υπόγειους ποταμούς κλπ) της Κρήτης, που έφερε σε πέρας με τους συνεργάτες του, μέλη της Ε.Σ.Ε.

Ήδη το έργο του Ελ. Πλατάκη συνεχίζεται με την ουσιαστική δραστηριοποίηση των παλαιών και νέων μελών του τοπικού Τμήματος της Ε.Σ.Ε. στην Κρήτη, που ελπίζουμε και ευχόμαστε να ανοίξει νέους ορίζοντες στην επιστημονική σπηλαιολογική έρευνα και μελέτη των σπηλαίων της Κρήτης, αλλά και στην φυσιολατρική σπηλαιολογική δραστηριότητα των νέων. Θα ήταν το μεγαλύτερο επίτευγμα αυτού του Συμποσίου, αν ο μικρός πυρήνας που ξεκίνησε από την αίθουσα της Βασιλικής του Αγίου Μάρκου, όπου έγιναν οι εργασίες του Συμποσίου, απλωθεί ακτινωτά σε όλη την Κρήτη και ο σπιθηρισμός της Σπηλαιολογίας φθάσει στους τόπους συγκέντρωσης των νέων μας, όπου, ίσως, δεν χρησιμοποιούν και τόσα ωφέλιμα για τους ίδιους και τον τόπο τους, το χρόνο τους.

Ας σημειωθεί τέλος, ότι σε ειδική εκδήλωση ο Υπουργός Τουρισμού κ. Νίκος Σκουλάς απένειμε τιμητική διάκριση, κάτι που έγινε για πρώτη φορά, στην κ. Άννα Πετρόχειλου για την πολύχρονη προσφορά της στην Σπηλαιολογία της Ελλάδας, στην Επιστήμη και στον Ελληνικό Τουρισμό.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

*Η Οργανωτική Επιτροπή του Α΄ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ:
Καθηγ. ΝΙΚ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ, Πρόεδρος Δ.Σ. της Ε.Σ.Ε., ΑΝΝΑ ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ, Αντιπρόεδρος,
ΓΡΗΓ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Γεν. Γραμματέας, ΚΑΛΟΥΣΤ ΠΑΡΑΓΚΑΜΙΑΝ και ΒΑΣ. ΣΙΜΙΤΖΗΣ,
Υπεύθυνοι Τοπικού Τμήματος Κρήτης της Ε.Σ.Ε.*

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ κ. ΝΙΚΟΥ ΣΚΟΥΛΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ
ΤΟΥ Α΄ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ
ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟΥ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΠΛΑΤΑΚΗ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ, 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ, 1989

«... Όλα τα παραμύθια, τα όμορφα και τα άσχημα, όλοι οι μύθοι του καλού και του κακού και όλες οι παιδικές ιστορίες όλων μας τις μεσογειακές χειμωνιάτικες νύχτες, ξεκινούσαν από τα ΣΠΗΛΑΙΑ».

«Εκεί βρήκε καταφύγιο ο πρώτος άνθρωπος και, ενώ σαν άνθρωπος ακολούθησε την πορεία που του αποδίδει η επωνυμία του (άνω-θρώσκω), δεν έπαψε ποτέ να πάσχει, να ερευνά και να αγωνίζεται να κατακτήσει τα βάθη, δεν έπαψε ποτέ να προσπαθεί να ανακαλύψει την πρώτη κατοικία του».

«Ιδιαίτερα όμως οι αρχαίοι Έλληνες, τα έζησαν, τα γνώρισαν και τα αγάπησαν τα σπήλαια. Μέσα σ' αυτά γέννησαν, δημιούργησαν, έκρυψαν και γενικά, εγκατάστησαν, πολλούς από τους θεούς τους. Μέσα σ' αυτά έκαναν γλέντια και θυσίες, μέσα σ' αυτά έβαλαν τις Νύμφες και τις Νεραίδες, τα θεριά και τα ζωικά. Οι ωραιότερες σπιγμές της μυθολογίας μας βρήκαν τη μεγαλειώδη έκφρασή τους μέσα στα σπήλαια.

Αλλά και στους ιστορικούς χρόνους βλέπουμε ότι το θεάνθρωπο εκεί τον έβαλαν να γεννηθεί, εκεί τον πρωτοπροσάτεψαν. Σ' αυτά ακόμα στεγάστηκαν μονές κι εκκλησούλες, καλόγεροι και ασκητές.

Πρέπει να αφήσουμε όμως πολύ πίσω τα σπήλαια με τους θρύλους και τις δοξασίες τους για να έλθουμε στους φυσιολάτρεις της εποχής μας, που είναι αυτοί που ανακάλυψαν κι ανάδειξαν τις σπηλιές με τις πραγματικές τους διαστάσεις. Είναι οι άνθρωποι που ξεκίνησαν να χαρούν και να ερευνήσουν τη φύση. Ξεκίνησαν να ανέβουν στο βουνό, να περάσουν την πλαγιά, να ψάξουν τη γη κι έτσι να ανακαλύψουν τις σπηλιές».

«Κατόπιν η εξερεύνηση από τον άνθρωπο έδωσε τις πρώτες πληροφορίες, την οριζοντιογραφία, το σχέδιο, τον οδηγό. Έτσι γεννήθηκε η επιστήμη της Σπηλαιολογίας.

Να όμως, που αυτός συνεχίζει με σολή, με συσκευές, με βάρκες, με αναρριχήσεις και καταβάσεις. Έτσι η εξερεύνηση του σπηλαίου έγινε άθλημα».

«Αλλά υπάρχουν ακόμα οι δημοσιεύσεις, το ενδιαφέρον του κοινού, η προσφερόμενη απόλαυση. Έτσι όμως έχουμε την αξιοποίηση που σιγά-σιγά οδηγεί τον τουρίστα στο σπήλαιο».

«Τέλος, έρχονται τα περιεχόμενα και τα ευρήματα ενός σπηλαίου: Ο στολισμός, τα οστά προϊστορικών ανθρώπων και ζώων, τα λατρευτικά αντικείμενα, τα πολύτιμα κτερίσματα. Ένα σύνολο προϋποθέσεων που μας κάνει να διαπιστώσουμε για άλλη μια φορά πόσο μεγάλος αριθμός θεπκών, θεωρητικών, ανθρωπιστικών επιστημών διασταυρώνεται και προεκτείνεται προς αυτό το πολύ γενικό πλαίσιο που λέγεται Σπηλαιολογία. Να διαπιστώσουμε τον τρόπο που γεννιέται η επιστήμη, η οποία μπαίνει κι αυτή με προσοχή, με δέος μέσα στο σπήλαιο.

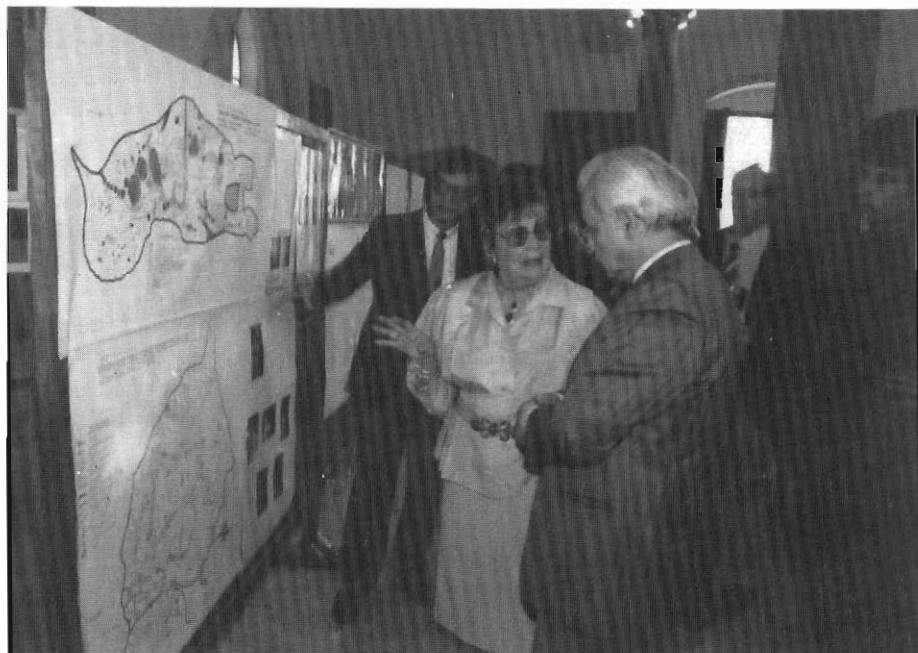
Αναλογίζομαι πως η Σπηλαιολογία πρέπει να είναι μια μεγάλη, μια γοητευτική κι ατέλειωτη, μια ζηλευτή επιστήμη. Και ομολογώ ότι εκφράζοντας όσους δεν είναι μέσα στην επιστήμη, αλλά παρακολουθούμε απέξω όλη αυτή τη δραστηριότητα, πως έχουμε και κάποια ζήλεια για όσους μπρορούν και απασχολούνται μ' αυτό το θαυμάσιο τομέα».

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

«Αθόρυβα, με πολύ μεράκι, σύστημα και αξιοθαύμαστη οργάνωση η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, ένας φορέας που δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα και με ένα δυναμικό έμπυχο υλικό που διαθέτει επιστημονική κατάρτιση, θέληση, επιμονή και υπομονή, εργάζεται γύρω στα 40 χρόνια ακατάπαυστα με ένα μοναδικό και τόσο σημαντικό έργο-λειτουργήματα στο ενεργητικό της.

Στόχος της και σκοπός των μελών της, η πρόοδος της επιστήμης, η έρευνα και ανάδειξη των υπόγειων θησαυρών της πατρίδας μας, οι προσπάθειες να προστατευθούν τα μνημεία αυτά της φύσης, τόσης ανυπολόγιστης σημασίας και αξίας.

Μέχρι τώρα η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, έχει διοργανώσει Διεθνή Συμπόσια και Συνέδρια, Σεμινάρια και άλλες εκδηλώσεις πάντοτε με επιτυχία. Αυτό οφείλεται κατά

Η Αντιπρόεδρος της Ε.Σ.Ε. κ. ANNA ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ, ξεναγεί τον Υπουργό Τουρισμού κ. ΝΙΚΟ ΣΚΟΥΛΑ, που κήρυξε την έναρξη του Α΄ Παγκρηπίου Σπηλαιολογικού Συμποσίου, καθώς και άλλους Συνέδρους στην Έκθεση σπηλαιολογικών φωτογραφιών, σχεδίων κ.λπ. των Κρητικών Σπηλαιών, που λειτούργησε σε χώρο της αίθουσας της Βασιλικής Αγ. Μάρκου.

μέγα μέρος στο ωραίο και διαλεχτό ανθρώπινο δυναμικό της που εκκωρεί ένα μεγάλο μέρος του ελεύθερου χρόνου του, στη θαυμάσια ιδέα της Σπηλαιολογίας.

Στην προώθηση της ιδέας αυτής, με την ευρύτερη δυνατή της έκφραση – όπου συνυπάρχουν αρμονικά η Επιστήμη, η Φυσιολατρία και ο Αθλητισμός – συνέβαλαν δραστήρια μέλη που δεν είναι άλλοι από ειδικούς επιστήμονες, των Πανεπιστημίων μας, αρχαιολόγους, βιολόγους, μηχανικούς, γιατρούς, λαογράφους και όλα τα άλλα μέλη που περιλαμβάνονται στους ανθρώπους της Ε.Σ.Ε., προπαντός όμως, τους νέους ανθρώπους που διοικητεύουν μεγάλο μέρος της δραστηριότητάς τους στις διάφορες λειτουργίες της Εταιρείας.

Τα εφόδιά τους δεν είναι τόσο υλικά, όσο – κυρίως – ηθικά. Όμως πρώτο και βασικότερο είναι η αγάπη των μελών για το πραγματικά εθνικό έργο, που κάθε φορά αναλαμβάνουν. Έτσι, κάθε κατάκτηση είναι ηθική ικανοποίηση. Αλλά και κάθε αποστολή είναι και μία επιτυχία.

Συνισταμένη όλων των επιτυχιών η προβολή των υπογείων θησαυρών της Πατρίδας μας. Αυτά τα υπέροχα σπήλαια, η αξιοποίηση και τουριστική εκμετάλλευση των οποίων προσφέρει όχι λίγα στην Εθνική μας Οικονομία. Και πιστεύουμε ακράδαντα πως η περαιτέρω αξιοποίηση και άλλων, θα φέρει πολύ μεγαλύτερο πολλαπλό κέρδος στη χώρα μας.

Μέσα από αυτή την αγάπη στην ιδέα της Σπηλαιολογίας και μέσα από αυτόν τον

ενθουσιασμό των νέων ανθρώπων που πάντα έδρασαν με ανιδιοτέλεια και θυσίες πολλαπλές, έφτασε η Ε.Σ.Ε. στο σημείο να επιτελέσει το τεράστιο έργο της καταγραφής, έρευνας και μελέτης, μέχρι σήμερα πάνω από 7.500 καρσικών μορφών όπως είναι τα βάραθρα, τα σπήλαια, κ.α. Σπήλαια που όπως είναι γνωστό, αφθονούν στον Ελλαδικό χώρο και παράλληλα παρουσιάζουν πολύπλευρο ενδιαφέρον».

Επιστήμες όπως η Φυσικογεωγραφία και η Γεωλογία, η Γεωμορφολογία και Τοπογραφία των σπηλαίων, η Σπηλαιογένεση και Σπηλαιοεξέλιξη, η Παλαιοντολογία και Στρωματογραφία των σπηλαίων, η Βιολογία-Ζωολογία-Φυτολογία-Οικολογία-Ανθρωπολογία σπηλαίων, η Ιστορία-Λαογραφία-Θρησκεία σπηλαίων εξετάστηκαν με προσοχή πάντοτε, αλλά και λαμπρά αποτελέσματα από τα μέλη της Ε.Σ.Ε.

«Κι εδώ πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι η Πολιτεία οφείλει πολλά σε σας τους επιστήμονες σπηλιολόγους, ιδιαίτερα ο Τουρισμός της Χώρας μας, ο οποίος μπορεί να προσβλέπει σε νέους ορίζοντες μέσα από τα ενδιαφέροντα επίπεδα της ανάδειξης, της προστασίας των σπηλαίων, καθώς και της ενθάρρυνσης και βοήθειας της περαιτέρω επιστημονικής έρευνας και μελέτης».

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

«Όπως θα σας είναι γνωστό, ο Ε.Ο.Τ., που είναι ο κύριος φορέας υλοποίησης της Τουριστικής Πολιτικής και των οικονομικών επιχορηγήσεων, υιοθέτησε πλήρως την πρόταση της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρίας για τη δημιουργία του Σπηλαιολογικού Ινστιτούτου Μελετών και Ερευνών, που απετέλεσε το απραγματοποίητο μέχρι σήμερα όραμα του ιδρυτή της Ε.Σ.Ε. αείμνηστου Γιάννη Πετρόχειλου.

Ήδη η Τεχνική Υπηρεσία του ΕΟΤ προχωρεί στην εκπόνηση της μελέτης, που θα ολοκληρωθεί βέβαια με τη συνεργασία και τη βοήθεια τη δική σας».

«Ακόμη, θα φροντίσουμε να υλοποιήσουμε νομοθετικά, σε συνεργασία και με το Υπουργείο Πολιτισμού, τη νομοθετική κάλυψη της προστασίας των σπηλαίων, που ομολογούμενως δεινοπαθούν από τις αυθαίρετες επεμβάσεις, Ελλήνων και ξένων, άσχετων ατόμων».

ΤΑ ΣΠΗΛΑΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

«Ιδιαίτερα εδώ στην Κρήτη, που είναι η πρώτη περιοχή της Ελλάδας σε αριθμό σπηλαίων, το Τοπικό Τμήμα της Ε.Σ.Ε. με επικεφαλής τον αείμνηστο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΠΛΑΤΑΚΗ, κατόρθωσε να καταγράψει, να ερευνήσει και μελετήσει πάνω από 3.500 καρσικές μορφές (σπήλαια, βάραθρα, υπόγειους ποταμούς, κλπ.).

Το σύνολο των φυσικών αυτών δημιουργημάτων είναι τοπία αξιοθέατα, που άλλα αναφέρονται σε πανάρχαιες μυθολογικές παραδόσεις (όπως το Ιδαίο Άντρο, το Δικταίο Άντρο, ο Λαβύρινθος, το σπήλαιο του Πανός, κ.α.), άλλα συνδέονται με την ιστορία της Κρήτης (όπως της Μιλάτου, του Μελιδονίου) ή παρουσιάζουν αρχαιολογικό ενδιαφέρον (όπως του Γερανίου, της Αγ. Σοφίας). Τέλος, πολλά έχουν παλαιοντολογικό, βιολογικό, λαογραφικό, κλπ. ενδιαφέρον».

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΠΛΑΤΑΚΗ

«Η Κρήτη και η Σπηλαιολογία οφείλει τεράστιο χρέος στον αείμνηστο Ελευθέριο Πλατάκη για τη μεγάλη προσφορά του στην επιστημονική έρευνα και ανάδειξη των σπηλαίων της. Και είναι γι' αυτό εύστοχη η αφιέρωση, εκ μέρους σας, του σημερινού συμποσίου στη μνήμη του μεγάλου Κρητικού Σπηλαιολόγου.

Η μεγάλη και ιδιαίτερη έφεση του Ελευθερίου Πλατάκη για τη Σπηλαιολογία, η ευρυμάθειά του και η συστηματική έρευνα και καταγραφή των στοιχείων για τα σπήλαια υπήρξαν πολύτιμα στοιχεία, τόσο για τα σπήλαια της Κρήτης και την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, όσο και για τη Σπηλαιολογία της Ελλάδας γενικότερα.

Η αγαστή συνεργασία της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας με τον Ελ. Πλατάκη αρχίζει με την τοποθέτησή του ως Καθηγητή Φυσικών, εδώ στην ιδιαίτερα του Πατρίδα, την Κρήτη. Την Κρήτη, την οποία μελέτησε σαν φυσιολάτρης, αλλά και σαν άτομο με πολιτιστικό υπόβαθρο από κάθε πλευρά: Σπηλαιολογική, Γεωλογική, Αρχαιολογική, Ιστορική, Βοτανολογική, Ανθρωπολογική, κλπ. Όταν τον Ιανουάριο του 1962 η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία οργανώνει στην Κρήτη ειδικό Σπηλαιολογικό Κλιμάκιο, την Προεδρία του αναθέτει στον Ελευθέριο Πλατάκη. Κι αποτέλεσμα ήταν τα στελέχη του Κλιμακίου της Ε.Σ.Ε. να πετύχουν να συγκεντρώσουν πολύτιμες, μοναδικές θα λέγαμε, πληροφορίες και στοιχεία για τα σπήλαια της Κρήτης. Κι είναι αλήθεια ότι οι επιστημονικές γνώσεις, η μεθοδολογία και η πείρα του, συνετέλεσαν ώστε το Κλιμάκιο Κρήτης να αναγνωριστεί διεθνώς, ως βασικό όργανο μελέτης των σπηλαίων της Μεγαλονήσου.

Συγκεκριμένα, το Κλιμάκιο Κρήτης βοήθησε με τη συνεργασία του επί σειρά ετών το Γάλλο Καθηγητή Πωλ Φορ, στην έρευνα και καταγραφή Κρητικών σπηλαιολογικών θεμάτων. Επίσης κατόρθωσε να καταγράψει και να επισημάνει την ακριβή θέση 3.500 σπηλαίων σε όλο το νησί και να εξερευνήσει και να μελετήσει τα 690 από αυτά. Τα πορίσματα των μελετών του Ελ. Πλατάκη έχουν δημοσιευθεί στο «ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ», καθώς και σε άλλα επιστημονικά περιοδικά. Ακολουθώντας την οργάνωση της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας, κατάρτισε για κάθε σπήλαιο ιδιαίτερο φάκελο με σχετικά στοιχεία και βιβλιογραφία. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν πολλές μονογραφίες, όπως και οι δύο ογκώδεις τόμοι με τίτλο «Καρστικά μορφαί και Σπήλαια της Κρήτης».

Το κολοσσιαίο πολύμορφο και τόσο αξιόλογο έργο του Ελ. Πλατάκη, ας γίνει ο φωτεινός φάρος για τους διαδόχους-συνεχιστές του έργου του».

«Όπως οι αρχαιολόγοι κατά τη διάρκεια των ανασκαφών φέρνουν στο φως πολύτιμα κτερίσματα και ισχυρούς κρίκους σύνδεσης της ιστορίας μας, έτσι κι οι Έλληνες σπηλαιολόγοι, άξιοι σμυλευτές της υπομονής και της επιμονής, προσθέτουν ατέλειωτες σελίδες της μοναδικής φυσικής και πολιτιστικής ιστορίας του τόπου μας.

Ήρθε όμως και αναγνωρίστηκε η αξία αυτή της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας διεθνώς, που αποτελεί επίλεκτο μέρος της Διεθνούς Ενώσεως Σπηλαιολογίας, με πλήθος πρωτοβουλιών σε παγκόσμιο επίπεδο. Μία αναγνώριση που άρχισε από την ανεπανάληπτη προσφορά του αειμνήστου Γιάννη Πετρόχειλου και διοχετεύθηκε σαν ηλεκτρική εκκένωση στους λαμπρούς συνεργάτες του, που με αντιδιωτέλεια υπηρέτησαν σοβαρά και υπεύθυνα τη Σπηλαιολογία».

«Είτε πρόκειται για ένα μικρό, αλλά όμορφο σπήλαιο στην άκρη κάποιου ανώνυμου ακρωτηρίου ή στη βάση ενός πράσινου γύλοφου είτε πρόκειται για μια ασύγκριτη ανα-

κάλυψη λιμναίου σπήλαιου, με ανθρώπινη εγκατάσταση από την αρχαιότητα και λαμπρά ευρήματα, υπάρχουν πολλά ακόμα υπόγεια θεάματα που θα συναντήσουν και θα απολαύσουν τα μάτια μας. Η ελληνική γη κρατά ακόμα κλειστά αλλά και διαθέτει για μελέτη πολύτιμα σπήλαια. Κι υπάρχουν σημαντικά ακόμα περιθώρια αξιοποίησης πολλών από τα 7.500 ελληνικά σπήλαια».

«Το Υπουργείο Τουρισμού θεωρεί και αντιμετωπίζει τα σπήλαια, σαν τοπία φυσικού κάλλους που είναι σαν ένας από τους πιο σημαντικούς φυσικούς πόρους, και τα εντάσσει στον Οικολογικό Τουρισμό, μια από τις νέες μορφές τουρισμού που προωθούμε.

Είναι γεγονός, ότι ο Οικολογικός Τουρισμός προστατεύει και αναδεικνύει το περιβάλλον. Αλλά και τα σπήλαια με τα παλαιοντολογικά, αρχαιολογικά, ιστορικά και άλλα στοιχεία που διαθέτουν, προάγουν και αναπτύσσουν τον ποιοτικό τουρισμό.

Καταρτίζουμε ένα Εθνικό Σύστημα Αξιοποίησης των Σπηλαίων, που με προτάσεις θα μας οδηγήσει στην αξιολόγηση, αλλά και το απαραίτητο χρονοδιάγραμμα, όσον αφορά την ανάδειξη και αξιοποίησή τους.

Ένα σύστημα που θα καλύπτει όλη την Ελλάδα και θα διαβαθμίζει τα σπήλαια της χώρας εξετάζοντάς τα από πλευράς φυσικού κάλλους, διάκοσμου, αρχαιολογικού, ιστορικού και παλαιοντολογικού ενδιαφέροντος.

Με τον τρόπο αυτό τα σπήλαια θα ταξινομηθούν σε Εθνικής σημασίας σπήλαια, που η όλη μέριμνα θα αναληφθεί από τον ΕΟΤ και σε τοπικής σημασίας, για τα οποία αρμόδια θα είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση».

«Γνωρίζετε πολύ καλά, καλύτερα από εμένα, το έργο που έχει ήδη επιτευχθεί με επιχορήγηση του ΕΟΤ σε διάφορα Ελληνικά σπήλαια, όπως στη Γλυφάδα Δυρού και στην Αλεπότρυπα, στα Ιωάννινα, στο Κουτούκι Παιανίας, στην Αλιστράτη Σερρών, στα Πετράλωνα Χαλκιδικής και σε πολλά άλλα.

Αλλά και αυτή τη στιγμή που μιλάμε θαυμάσια, μοναδικά σπήλαια, όπως των Λιμνών Καστριών, Σεντόνη Ζωνιανών Ρεθύμνου, Ιδαίο Άντρο, βρίσκονται σε διάφορα σημεία αξιοποίησης.

Όλα αυτά με σεβασμό προς το ιερό φυσικό μνημείο, αλλά και γνώμονα την τουριστική ανάδειξή του με τη μικρότερη δυνατή επέμβαση. Νομίζω ότι αρκετές σωστές αξιοποιήσεις σπηλαίων, οι οποίες έγιναν αφορμή να ζωντανέψουν ολόκληρες περιοχές, συνηγορούν για τέτοιες σκέψεις.

Τελειώνοντας, επιθυμώ να συγχαρώ όλους όσους εργάστηκαν για την οργανωτική επιτυχία του Συμποσίου, τα πρακτικά, τα συμπεράσματα και τις προτάσεις του οποίου τα περιμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον, και να σας ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες του Α΄ Παγκρήτιου Σπηλαιολογικού Συμποσίου, αφιερωμένου στη μνήμη του Ελευθέριου Πλατάκη».

As σημειωθεί ότι κατά την έναρξη του Α΄ Παγκρήτιου Σπηλαιολογικού Συμποσίου καιρέτησαν τους Συνέδρους:

- Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας και Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής Καθηγητής κ. ΝΙΚΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ.
- Ο Νομάρχης Ηρακλείου κ. ΓΕΩΡΓ. ΤΖΑΝΑΚΑΚΗΣ, ο οποίος εκπροσώπησε και τον κ. Περιφερειάρχη Κρήτης.
- Ο Δήμαρχος Ηρακλείου κ. ΜΑΝ. ΚΑΡΕΛΛΗΣ και
- Ο Έφορος Αρχαιοτήτων και Δ/ντης του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου κ. ΧΑΡΑΛ. ΚΡΙΤΖΑΣ.